

'Onder de Boschboom'

Plagerij

Het is een donker stukje Den Bosch, daar langs de Dommel waar dat klooster staat van de kapucijnen. Dat komt denk ik door die blinde muren, ze zuigen alle leven weg uit een straat. Achter die muren woonden jarenlang mannen met baarden, mannen die gekleed gingen in zo'n bruine jurk met capuchon - qua eenvoud echt het puikje van de stad. Zelfs 's winters staken er grote witte tenen uit hun sandalen.

Maar nu alles zo'n beetje voorbij is daar aan de Van der Does de Willeboissingel en er 's avonds bij hooguit twee, drie ramen nog een lampje brandt, nu denk ik weleens: waarom deden die jongens dat toch, waarom sloten ze zich op met allemaal mannen? Op de dag dat ze zich aanmeldden waren ze amper twintig, wat hadden ze van het leven gezien? Meteen werden de haren afgeschoren en de kleren opgeruimd. De jongens kregen ook een nieuwe naam; je kwam bijvoorbeeld binnen als Jantje Smits, en opeens werd je Titus genoemd. Ik geef toe, daar kwamen wel een paar prettige dingen voor in de plaats: je had een dak boven je hoofd en altijd genoeg te eten. En verder was er het kleine genoeg van het gemeenschapsleven: je droeg hetzelfde ondergoed, at uit dezelfde moestuin, kreeg dezelfde meningen, en na een tijdje scheidt dat toch een band.

In het klooster werden uit naam van God nogal wat offers van je gevraagd. Vooral nederigheid, en gehoorzaamheid. En dat moest ook wel, anders kregen sommigen te veel babbels, ze zouden elkaar vroeg of laat met kandelaars en broodplanken te lijf gaan. Dus als de novicemeester, die de nieuwkomers begeleidde, 's ochtends zei: 'Titus, vandaag ga je tegeltjes poetsen', dan lag zo'n jongen de hele dag op zijn knieën te poetsen. Maar desondanks geloof ik niet dat al die nederigheid het moeilijkste was voor de jonge monnik. De pijn stak ergens anders, men noemde het wel 'de begeerten van het vlees'. Want daar zat Titus - nergens een meisje te bekennen.

Om hem toch in het gareel te krijgen, werd er uit pittige vaatjes getapt. Zo kreeg hij te horen dat hij als een slecht mens het klooster was binnengekomen en dat zijn lichaam zijn grootste vijand was; zijn lichaam was het beest dat getemd moest worden. En wanneer hij in een vrijmoedige bui aan zijn novicemeester vroeg wat nu eigenlijk de zin was van al die straffen en die pijn, dan klonk het sleetse deuntje dat het kwaad met wortel en tak moest worden uitgeroeid. Op zo'n moment keerde Titus zich om, trok de capuchon over zijn hoofd en streek stilletjes door zijn prille baardje. Maar na ruim honderd jaar lijkt er nu een eind gekomen aan alle plagerij daar langs de Dommel. Van God hoeft het niet meer, de muren kunnen omver. Maar dat Titus na zijn twintigste door geen vrouwenhand meer werd gekieteld, wie kan die schade repareren?

André Beks

'Onder De Boschboom' is een rubriek van cultuurhistorische aard, die haar columnisten een podium biedt om op persoonlijke titel onderwerpen die met

de Bossche cultuur te maken hebben uit te diepen. Reacties? Stuur uw email naar: onderdeboschboom@kringvrienden.nl